

Viden kan bane vej for forbrugeraccept af recirkulerede affaldsprodukter

NYT FRA INTERNATIONALT CENTER FOR FORSKNING I ØKOLOGISK JORDBRUG OG FØDEVARESYSTEMER

KRONIK

HELENE ULLER-KRISTENSEN
Forskningsformidler, ICROFS

Hvis den økologiske produktion skal opretholdes og potentielt forøges, skal der træffes beslutning om, hvorvidt recirkulerede produkter kan bruges og accepteres som gødningsform.

Undersøgelser viser, at økologiske forbrugere har en bredere opfattelse af bæredygtighed end

det, der dækkes af den økologiske produktionsform.

I et kvalitativt studium foretaget i regi af Organic RDD-projektet RECONCILE fremhæver interviewpersonerne, at bæredygtighed handler om "optimal og klog brug af ressourcer" samt "minimering af spild".

Desuden reagerer de interviewede positivt på tanken om recirkulering af naturlige, organiske materialer som eksempelvis madaffald, planteaffald og restprodukter fra bryggerier, mejerier og slagterier.

Nogle accepterer straks tanken om brugen af human urin og biogødning fra spildevand, hvor andre finder springet fra husdyrgødning til menneskegødning for langt og forbundet med en vis ambivalens.

I starten af RECONCILEs undersøgelse viser det sig, at en stor del af de interviewede ikke kender til, at man i økologisk produktion fortsat anvender konventionel gylle som gødning.

Et øget kendskab til brugen af konventionel gylle kunne potentielt risikere at mindske opbakningen til

Det eneste, som interviewpersonerne afviser er, at materialer anvendt som gødning må indeholde mikroplast.

den økologiske produktionsform.

Resultaterne indikerer dog, at en sådan viden i stedet kan være med til at bane vejen for en større forbrugeraccept af de alternative gødningsformer.

Det eneste, som interviewpersonerne afviser er, at materialer anvendt som gødning må indeholde mikroplast. Igen mener enkelte dog, at rester af mikroplast (hvilket er uundgåeligt i husholdningsaffald) kan forsvares, hvis det beviseligt ikke gør skade på natur, miljø, dyr og mennesker.

Transparens er vigtig, men for mange detaljer kan potentielt

mindske forbrugernes opbakning til økologien, særligt mht. anvendelse af biogødning og human-urin. RECONCILEs resultater peger på, at kommunikationen og selve sprogbugen er af helt afgørende betydning for accepten af recirkulerede gødningsprodukter.

En mulighed kan derfor være, at der kommunikeres om fordele og ulemper i flere faser, gennem flere kanaler og med flere udtryksformer over for forbrugerne. Med andre ord er der behov for at opretholde en god balance mellem de oplysninger, der skal anvendes i en evt. oplysningskampagne, og oplysninger, der blot skal ligge tilgængelige på hjemmesider og i opslagsværker.

Som afslutning på RECONCILEs forbrugeranalyser gennemføres der et kvantitativt studium blandt flere end 1.400 forbrugere.

Det skal afdække, i hvilken grad hhv. økologiske og ikke-økologiske forbrugere er villige til at acceptere forskellige typer af alternative gødninger.

Som led i undersøgelsen opdeles respondenterne i tre grupper, som

modtager forskellig information. Den første gruppe modtager "neutral" information, hvorimod de to øvrige grupper får hhv. "negativ" information (at der anvendes konventionel husdyrgødning i økologisk produktion, samt at gødning kan indeholde smitstoffer som bakterier og i begrænset omfang tungmetaller og medicinrester) og positiv information (recirkuleringen bliver beskrevet som en bæredygtig udnyttelse af naturressourcer og som et vigtigt element i den grønne omstilling, og der orienteres om, at alternativ gødning ikke indeholder flere uønskede stoffer end konventionel husdyrgødning).

Spørgsmålet er, i hvor høj grad de forskellige typer af information påvirker forbrugernes holdning til recirkulering.

Viden fra forbrugerundersøgelserne koblet med viden om gødningernes påvirkning af jordens økologi på forsøgsmarker i Taastrup, skal munde ud i en række anbefalinger om muligheder for recirkulering i det økologiske landbrug, senest i 2023.